

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 1(9) қаңтар-наурыз 2017
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**электрондық ғылыми
журнал**

2017, № 1(9)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

2017, № 1(9)

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2017, № 1(9)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Басредактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық алқа:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжіғали,
Н. Әлімбай, Б. Байтанаев, Қ. Жұмағұлов, Ғ. Кенжебаев, Б. Көмеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қырғызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А. Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төленова

Редактор:

Р. Көбеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұсқада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге
түсіргенде міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусейтова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,
г. Алматы,
ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации
Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо
обязательно ссылаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of
Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,
Almaty,
28 Shevchenko Str.
Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,
«Edu.e-history.kz»
Editorial electronic scientific journal
Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59
E-mail: edu.history@bk.ru
Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and
Information of the Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, r
egistration certificate:

No. 14602-IIA dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic
format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the
journal.

ҒТАХР / МРНТИ / IRSTI 03.20.
 ӘОЖ / УДК / UDK 32:008

ҚЫТАЙДЫҢ ӘЛЕМГЕ МӘДЕНИ ЫҚПАЛДАСТЫҚ САЯСАТЫ

Керімбаев Е.Ә.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
 E-mail: kerimbay.erzhan@gmail.com

Аңдатпа. Мақалада Қытайдың жаһандану жағыдайында әлемдік мәдени ықпалдастыққа белсенді қатысуы, оның халықаралық деңгейде жүргізіп отырған қытай тілі мен мәдениетін әлемге тарату саясаты талданады. Автор Қытайдың дүние жүзінің көптеген елдерінде құрып жатқан Конфуций институттарының мәніне тоқталып, оның қытай тілі мен мәдениетін әлемге таратудағы стратегиялық маңызын сараптайды.

Қытай тілі мен мәдениетінің әлемге тез таралуын Қытайдың әлеуметтік экономикасының дамуы және халықаралық қатынастардағы маңызының артуымен байланыстырып түсіндіреді.

Конфуций институттарының тек қытай тілі мен мәдениетін таратушы ғана емес, сонымен қатар қытай дипломатиясының «жұмсақ күш» миссиясын атқарып отырғанын, әлемде «қытай қаупі» күдігін сейілітіп, Қытайдың жаңа жағымды бейнесін қалыптастыруда атқарып отырған рөлін пайымдайды.

Түйін сөздер: Қытай тілі мен мәдениеті, Конфуций институты, қытай қаупі, жұмсақ күш, мәдени ықпалдастық.

ПОЛИТИКА КИТАЯ ПО ИНТЕГРИРОВАНИЮ В МИРОВОЕ КУЛЬТУРНОЕ ПРОСТРАНСТВО

Керимбаев Е.А.

Казахский национальный университет им. Аль-Фараби, Республика Казахстан, г. Алматы
 E-mail: kerimbay.erzhan@gmail.com

Аннотация. Автор рассматривает цели и задачи создания институтов Конфуция по всему миру и их стратегическое значение по распространению китайского языка и культуры.

По мнению автора, быстрое распространение китайского языка и культуры связано с растущей ролью экономики КНР и ее местом в международных отношениях.

В этих условиях создание институтов Конфуция является как инструментом и механизмом распространения китайского языка и культуры, так и исполняет дипломатическое назначение «мягкой силы», которая должна смягчить восприятие теории «китайской угрозы» и содействовать формированию положительного образа Китая в мире.

Ключевые слова: Китайский язык и культура, институт Конфуция, китайская угроза, мягкая сила, культурная интеграция.

CHINA'S POLICY OF INTEGRATION INTO THE GLOBAL CULTURAL SPACE

Kerimbev Y.A.

Al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan, Almaty

E-mail: kerimbay.erzhan@gmail.com

Abstract. The article discusses the Chinese policy of the Chinese language and culture in the world, its active participation in the global cultural integration in the context of globalization.

The author examines the global and objectives of the Confucius Institutes around the world, and their strategic importance for the spreading of the Chinese language and culture.

According to the author, the rapid spread of the Chinese language and culture connected with the growing role of China's economy and its place in the international relations.

In these circumstances, the establishment of the Confucius Institutes is both a tool and a mechanism for the spreading of the Chinese language and culture, and aims the "soft power" diplomatic appointment, which should alleviate apprehension of the "China threat" theory and promote a positive image of China in the world.

Keywords: Chinese language and culture, Confucius Institute, "China threat" theory, "soft power", cultural integration.

Кіріспе

Қытай - дүниежүзіндегі ең байырғы өркениетті елдердің бірі. Қытай мәдениеті ежелден Шығыс өркениеті ішінде өз алдына жеке-дара бір жүйе саналатын, іргелі де бай мазмұнды мәдениеттердің бірі. Қытай мен Батыс елдері арасында өркениеттер алмасу мен өзара мәдени ықпалдастық ерте заманда басталған. Жаңа заманда Батыс мәдениетінің Қытайға ықпалы басым болғаны белгілі. Ал қазіргі замандағы «жаһандау» ағымымен әлемді шарпыған Батыс мәдениетіне балама ретінде Қытай өзінің ұлттық мәдениетімен ықпалдастық бәсекесіне шығып отыр.

XXI ғасырдағы халықаралық қатынастардың бір ерекшелігі дамыған елдердің өз ұзақ мерзімдік халықаралық стратегиясын жүзеге асыру үшін жұмсақ күш тәсілін қолдануынан байқалады. Мұны соңғы кезде қарқынды дамыған Қытай мемлекетінен анық аңғаруға болады.

Қытайдың соңғы жылдары қарқынды дамуы, әсіресе әскери қаражатының жыл сайын артуы басқалардың күдік-күмәнін тудырып, «Қытай қаупі» деген мәселе көтерілді. Соған байланысты Қытай әлемнің өзіне деген күдігін сейілтуді және өзара сенімді қатынас орнатуды маңызды орынға қойып отыр [1].

Бұған дейін «Қытай қаупі» дегенде көбінесе оның демографиялық қысымы назарға алынатын. Кейін келе Қытай экономикасының қарқынды дамуына байланысты әлем оның экономикалық экспансия жасауынан үрейлене бастады. Ал Қытайдың әлеуметтік комплексті қуатының өсуі одан қауіптенуге негіз болды.

Қытайдың әскери және экономикалық потенциалының артуы әлемде бұрыннан қалыптасқан күштердің балансын өзгертті. Сондықтан ҚХР үкіметі әлемге «қытай қаупі» болмайтынын айтып, «Қытайдың бейбіт өрлеуі» ешкімге қатер төндірмейтінін уағыздап, Қытайдың бейбітшіл ел екендігіне сендіру үшін жұмсақ күш тәсілдерін қолдануды жөн санады.

Қытай өзінің бай тарихи, рухани, мәдени мұрасы мен қазіргі таңдағы әлеуметтік-экономикалық дамуына, аса зор қаржылық байлығына арқа сүйей отырып, өздері жөнінде қалыптасқан көзқарасты өзгертіп, әлемді шарпыған батыстың мәдени ықпалын тежеуге немесе онымен бәсекелесуге өзінің ұлттық мәдениетін әлемге шығарды.

ҚХР төрағасы Си Цинпин бір сөзінде «Қытай қай кезде болса да даналық пен ақыл-ой күшін өзінің дәстүрлі мәдениетінен алады; біздің мемлекетіміз бүкіл әлемнің алдында күш-қуатқа ие ел ретінде танылып, өз күшіне деген сенімі зор болуы керек. Кез-келген нәрсені батыстың құндылықтарымен өлшеп, соған ыңғайлана бермеуіміз керек. «Ортадан оқшауланбай, онымен тіл табыса білу» принципіне сәйкес өз мәдениетіміз бен көзқарастарымызды насихаттағанымыз

абзал» [2] деген-ді.

2007 жылы ҚКП ОК бас хатшысы, ҚХР төрағасы Ху Цзиньтао ҚКП-ның XVII съезінде ҚКП «қытай халқының төл мәдениетін, оның құқығы мен мүдделерін сақтау үшін Қытайдың жұмсақ күшінің бір бөлшегі ретінде мәдениеттің рөлін арттыру керек» [3] деп атап көрсетті. Ол қазіргі әлемде түрлі мәдениеттер қақтығысқанда өз елінің мәдениетін, оның қайталанбас бірегейлігін дамыту қажет [4] деп санады. Осы съезде ҚКП мәдениеттің жұмсақ күш әлеуетін арттыру міндетін алға қойды.

«Жұмсақ күш» қолдануда Қытай үкіметі ұлттық тілі мен мәдениетін әлемге тарату арқылы мақсатқа жетуді көздеді. Оның бұл саясатын әлем елдерінің оңай әрі тез қабылдауының басты себебі, Қытайдың экономикалық ықпалының әлемде арта түсуінде, сондай-ақ бүкіл дүние жүзіндегі елдермен сауда-экономикалық байланыстарының дамуы мен өзара мүдделілігінің артуында. Сондықтан әлем елдерінің Қытайға деген қызығушылығы артты, оның тілі мен тарихи мәдениетін білуге немесе қытайтануға ынтасы күшейді.

Қытай өзінің ұлттық мәдениетін әлемге тарату үшін, әлем таныған ұлы гуманист ойшыл Конфуцийдің есімімен аталатын институттар құрып, қытай тілі мен мәдениетін әлемде жалпыластыру саясатын жүргізуді қолға алды. Сонымен қытай тілін оқыту – Қытайдың сыртқы саясатының маңызды мазмұнына айналды.

Конфуций институты Қытайдың шет елдерде өзінің мәдениеті мен тілін таратудағы гуманитарлық саладағы ең сәтті шыққан халықаралық жобаларының бірі болды. Бұған дейін әлемде өз жұмыстарын жүргізіп отырған испандық Сервантес институты мен немістің Гете институты сияқты Қытай өз институттарына Ұлы ойшылдың есімін берді.

«Жобаның Конфуцийдің есімімен аталуында мән бар. Біздің заманымызға дейінгі 6-5 ғасырда өмір сүрген Конфуций (Кун Цзы) – қытайдың ұлы ойшылы және ағартушысы, қытай дәстүрлі рухани мәдениетінің негізін қалаған философиялық мектепті қалыптастырушы. Бүкіл әлемнің құрметіне бөленіп отырған бұл есім қытай мәдениеті мен тілінің мәңгілігінің және бірегейлігінің символына айналды» деп түсіндіріледі Конфуций институтының ресми сайтында.

Қытай үкіметі Конфуций институты жобасын іске асыру үшін алдымен ресми басқару құрылымын орнатты. 1987 жылы Қытай тілі мемлекеттік Кеңсесін (қытай тілінде қысқартылып «Ханьбань» деп аталады) құрды, бұл ҚХР Білім министрлігіне қарайтын құзырлы мекеме, дүние жүзінде қытай тілін оқыту және соған қатысты саясатын жүзеге асыратын басқарма.

2002 жылы ҚХР-дың Білім министрлігіне қарайтын «Ханьбань» Сыртқы істер министрлігінің қолдауымен әлемнің әр елінде Конфуций институттарын құруды қолға алды. Екі жылдан кейін ҚКП ОК XVI съезінің 4-ші пленумында ҚХР Білім министрлігі мен «Ханьбань» дайындаған Жоба таныстырылып, оларға шет елдерде қытай тілі мен мәдениетін насихаттау міндеті жүктелді. Сонымен «Ханьбань» Конфуций институттарын құруды 2004 жылдан бастады. Бұл Жобаны алдымен КСРО-ның құрамынан шыққан, жаңа тәуелсіздік алған Орталық Азия мемлекеттері мен Шығыс Европа мемлекеттерінен бастауды жоспарлады. Осы жоспар бойынша 2004 жылдың жазында Ташкентте алғашқы эксперименттік жобасы өз жұмысын бастады. Сол жылдың аяғында алғашқы Конфуций институты Оңтүстік Кореяның астанасы Сеул қаласында ресми түрде ашылды. Конфуций институты арқылы әлемде қытай тілін насихаттау және оқыту осылай басталды. «Ханьбаньның» мәліметіне жүгінсек, әлемдегі қытай тілін оқитын адамдардың саны 2004 жылдан 2014 жылға дейінгі аралықта 30 миллионнан 100 миллионға дейін өскен. Олардың ішінде көптеген мемлекет және қоғам қайраткерлері бар екен. Бұдан қытайдың тілі мен мәдениетінің әлемге қарқынды тарағандығын көруге болады.

Қазіргі таңда әлемнің 134 елінде Конфуций институттары белсенді түрде қытай тілі мен мәдениетін оқытумен шұғылдануда. Олардың білім беру жұмысы Қытайдың сыртқы саясатын атқарумен байланыстырылған. Қытай мен Конфуций институттары орналасқан елдердің

арасындағы білім беру және мәдениет алмасу саласындағы ынтымақтастық қатынастарды қалыптастыру мен дамытуға, тіпті екі ел кәсіпорындары арасында байланыстарға дәнекер болу миисиясын да қоса атқарып, Қытай жөнінде жағымды көзқарастар қалыптастыруда маңызды рөл атқарып келеді. Олар мәдени дипломатияны дамытып, Қытайдың ұлы державалық позициясын нығайтуға үлес қосуда. Сондықтан Қытай үкіметі Конфуций институттары мен Конфуций кластарын көптеп ашуды тиімді жалғастырып келеді. Қазірдің өзінде Конфуций институттары мен кластарының жалпы саны 1500-ге жетіп, басқа мемлекеттердің тіл оқыту институттарын саны жағынан артта қалдырды.

Қытай тілі мен мәдениетін насихаттау және оқыту ісінің қарқынды дамуының тағы бір тірегі Қытайдың қаржылық қорының молдығында екені даусыз. Қытайдың экономикалық дамуы Дэн Сяопин бастаған «Реформа және ашық есік» саясатынан басталған. Сол 1978 жылы «Реформа және ашық есік» шешімі қабылданғаннан бері Қытай экономикасы жыл өткен сайын қарқынды дамып, ЖІӨ (ВВП) ұзақ жылдар бойы екі орынды санмен көтерілді. Нәтижесінде юаньның позициясы нығайып, Қытай инвестиция тартушы елден капитал шығарушы елге айналды. Осы негізде Қытай жұмсақ күш тетіктерін қолдану арқылы өзінің әлемдегі имиджін көтеру, аймақтық және жаһандық мәселелерді шешуде ықпалын күшейтіп, ұлттық мүддесін қорғауды жүзеге асырып келеді.

2002 жылдың қараша айында ҚКП XVI съезінде жасаған баяндамасында нақтыланған «Үшке өкілдік ету» концепциясы, Цзян Цзэминнің ҚКП ОК бас хатшысы қызметіндегі ең маңызды концепция болды. Сондай-ақ, бұл ұсыныс партияның жарғысына ҚКП-ның негізгі ұстанатын идеясы ретінде енгізілді [5].

«Үшке өкілдік ету» концепциясы партияның жаңа жағдайға бейімделуіне бағытталды. ҚКП-ның алдыңғы қатарлы өндіргіш күштердің, прогрессивті қытай мәдениетінің алдыңғы қатарлы бастамаларын және қытай қоғамындағы басым көпшілік топтардың мүдделерін негізге алу принципі басшылыққа алынды.

Осы концепцияға сәйкес ҚКП-ға прогрессивті қытай мәдениеті мен әлемдік заманауи, ұлттық және бұқаралық мәдениеттен бастау ала отырып экономикалық даму мен әлеуметтік прогресті рухани және интеллектуалды тұрғыдан қамтамасыз ету міндеттелді.

Мәдениет мәселесі көтерілген кезде көптеген қытайлықтар, әсіресе жастары бүгінгі күні әлемде ең күшті мәдениет деп батыс мәдениеті, оның ішінде ағылшын тілді мәдениет деп қате ойлады. Іс жүзінде бес мың жылдық мәдени дәстүрі бар қытайдың адамзат өркениетіне қосқан үлесі өте зор, қазіргі таңда да бірегей мәдениеті, алдыңғы қатарлы білім мен ғылымы, үздік технологиясы, өркендеген өндірісі бар көшбасшы мемлекет. Алайда, батыс мемлекеттері тарапынан болған интервенция мен колонизацияның ықпалы қытай халқын өз мәдениетіне деген сенімнен айырып тастаған еді. Сондықтан Қытай белсенді түрде халықаралық деңгейде мәдени ықпалдастыққа шықты.

2011 жылдың қазан айында өткен ҚКП ОК алтыншы пленумының 17 шақырылымында «алып мәдениетті мемлекет» құру стратегиясын қабылдады.

«Алып мәдениетті мемлекет» құру контекстінде халықаралық аренада қытай мәдениетінің ықпалын арттыруды, халықаралық мәдени байланыстарды тереңдету және басқа мемлекеттердің озық мәдениетін жан-жақты саралап, өзіне сіңіру саясатын ұстанды. Сол кездегі ҚКП ОК бас хатшысы, ҚХР төрағасы Цзян Цзэмин ұсынған «прогрессивті мәдениет» бағытын «шетелге шығу» стратегиясымен бірлестіріп жүзеге асыруды Конфуций институты жүйесі арқылы атқарып келеді. Нақтылап айтқанда, «шетелге шығу» стратегиясы арқылы Қытай сыртқы әлеммен экономикалық және мәдени ынтымақтастығын жан-жақты дамытуда.

ҚХР төрағасы Ху Цзинтао (2002-2012 ж. билікте) Қытайдың ішкі және сыртқы саясаты бойынша «Гармониялды қоғам» және «Гармониялды әлем» құру идеясын ұсынды, сондай-ақ

«ғылыми даму көзқарасын» да алға қойды. Сонымен Қытайдың дәстүрлі қытай ілімінен алынған «гармония» концепциясы халықаралық аренада дәріптеле бастады. 2005 жылдың сәуірінде Джакартада өткен Азия-Африка саммитіне қатысқан Ху Цзинтао алғаш рет Азия мен Африка елдеріне гармониялды әлем құру үшін бірлесіп жұмыс жасау ұсынысын ортаға қойды. Содан екі айдан кейін Ху Цзинтаоның Мәскеуге жасаған сапарында, Қытай мен Ресей «XXI ғасырдағы халықаралық тәртіп туралы Қытай-Ресей бірлескен мәлімдемесін» қабылдады. Осы мәлімдемеде Қытай мен Ресей бүкіл әлемде дамыған және гармониялды әлем құру үшін барлық мемлекеттермен бірлесіп жұмыс жасауға дайын екендерін жариялады. Бұл Қытайдың «Гармониялды әлем құру» концепциясының алғаш рет халықтар арасында қолдау табуы еді.

2005 жылдың 15 қыркүйегінде БҰҰ-ның құрылғанына 60 жыл толуына байланысты өткен жиында ҚХР төрағасы «Берік бейбітшілік пен ортақ гүлдену, гармониялды әлемдік тәртіп құруға күш салайық» деген тақырыпта баяндама жасап, Қытайдың бейбіт, гармониялды дамуға ұмтылысын және осындай шешім қабылдағанына жауапкершілік алуға дайын екенін мәлімдеді.

ҚКП-ның 2007 жылдың қазан айында өткен XVII съезінде жасаған баяндамасында Ху Цзинтао: «Біз әлемдегі барлық елдердің халықтары ынта-жігерлерін біріктіріп, берік бейбітшілік пен ортақ гүлдену арқылы гармониялды әлемдік тәртіп құруға ұмтылуы керек деп есептейміз. Бұл үшін барлық елдер БҰҰ жарғысының мақсаттары мен принциптерін берік ұстанып, халықаралық құқық пен халықаралық қатынастардың бәріне ортақ жалпылай мойындалған нормаларын сақтауы керек. Сонымен қатар, халықаралық қатынастарда демократияға, гармонияға, серіктестікке және екіжақты тиімді шешімге барынша қолдау көрсетуі керек» [6] – деді. Сондай-ақ ол «Жаңа дәуірде мәдениет ұлттық тұтастық пен шығармашылықтың маңызды бастауы болып отыр, сонымен қатар мемлекеттің күшін танытатын фактор ретінде де маңызы артып келеді. Осыған байланысты соңғы кезде қытайлықтар өздерінің мәдени өмірлерін байытуға ұмтылуда. Біз алдыңғы қатарлы социалистік мәдениетке негізделген бағыттан айнымауымыз керек, оны дамыту арқылы жаңа деңгейге көтеруіміз қажет, бүкіл халықтың мәдени шығармашылығын ынталандыру және де біздің еліміздің жұмсақ күшінің бір бөлшегі ретінде мәдениеттің рөлін арттыруымыз қажет. Сонымен қатар біз басқа елдердің мәдениет жетістіктерін өзімізге икемдеп қабылдау мен бүкіл әлемде қытай мәдениетінің ықпалын арттыру үшін халықаралық деңгейдегі мәдени байланыстарды нығайта түсуіміз керек» [7] деді. Міне, бұдан Қытайдың әлемдік мәдени ықпалдастық бәсекесіне белсенді қатысқанын көруге болады.

Мәдени бәселестікті «жұмсақ күш» ретінде қолдануды Қытай ұлттық саясат ретінде қолданысқа енгізді. Өйткені ол ҚКП съезінде жан-жақты талқыланып қабылданған стратегиялық маңызы бар сыртқы саясаты болып табылады.

«Гармониялды әлем құру» бағдарламасы қытайлықтардың бейбітсүйгіш халық екендігін айғақтайтын тарихи идеологиялық ілім негізін көрсетеді. Қытайдың бұл бағдарламаны әлемге бағыттаудағы мақсаты - «қытай қаупі» күдігін сейілтп, Қытайдың жаңа жағымды бейнесін қалыптастыру.

Әлемдік жаһандану процесі халықаралық қауымдастықты бір-біріне тығыз байланыстырып келеді, одан ешқандай мемлекет тыс қала алмайды. Дегенмен бұл бағытта ұлы мемлекеттердің өз мүддесін іске асыру, өз құндылық көзқарастарын басқаларға қабылдату үшін күресіп жатқанын да ескеруіміз керек.

2011 жылдың қазан айында өткен ҚКП ОК VI пленумында Қытайдың ұлттық мүдделерін халықаралық аренада алға жылжытатын тиімді құралдардың бірі ретінде жұмсақ күш тетіктері аталған [8] еді. 2012 жылғы ҚКП XVIII съезінен кейін БАҚ өкілдеріне берген сұхбатында Бас хатшы Си Цзинпиннің «Қытай әлемді, әлем Қытайды түсінуі керек» [9] деген сөзі Қытайдың әлемге қытай мәдениетін таратудағы бір мақсатын түсіндіреді.

Сондықтан Қытайдың ұлттық тілі мен мәдениетін бүкіл әлемге тарату саясаты ҚКП ОК

XVII съезінде қабылданған «гармониалды әлем құру» сыртқы саясатымен ұштастырылған, «жұмсақ күшпен» астарландырылған, әлемдік аренадағы мәдени ықпалдастық саясаты болып табылады. Қытай үкіметі өзінің осы саясатын біртіндеп жүргізу арқылы, алдымен шет елдерде Қытайдың жағымды образын қалыптастыруды, одан соң қытайлық құндылықтарды қалыптастыруды көздейді.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- 1.Кәріпжанов Ж., Мұқаметханұлы Н. Қытайдың сыртқы саясаты және Қазақстанмен қатынасы (2000-2010 жылдар). – Алматы: Қазақ университеті, 2013, -62-б.
- 2.Мэнди Ли. 习近平为何要求仔细读孔子 [Электронный ресурс] = Почему Си Цзиньпин велит нам изучать Конфуция // Хайвай-ван. 2013. 29 нояб. URL: <http://cul.sohu.com/20131129/n390995638.shtml> (дата обращения: 28.07.2014).
- 3.Цинь Яцин. Теория международных отношений должна развиваться разносторонне/Цинь Яцин// Жэньминь Жибао, 11 февраля, 2015 秦亚青. 国际关系理论亦需多元发展//人民日报
- 4.Цинь Яцин. Теория реляционности в международной политике/Цинь Яцин// Мировая политика и экономика. –2015. –№.2. –С.6 秦亚青.国际政治的关系理论//世界经济与政治
- 5.Тройное представительство [Электронный ресурс] //Официальный сайт Википедия. — Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Тройное_представительство
- 6.Gil J. China's Confucius Institute Project: Language and Soft Power in World Politics//The Global Studies Journal. Volume 2, Number 1, 2009, pp. 59-72.
- 7.Full text of Hu Jintao's report at 17th Party Congress [Электронный ресурс] //Официальный сайт Агентства Синьхуа. — Режим доступа: http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm
- 8.Выступление Ху Цзиньтао на Восьмом съезде CFLAC, Седьмом съезде союза писателей КНР [Электронный ресурс] // Интернет-версия официального печатного издания «Жэньминь жибао»
- 9.Full text of Hu Jintao's report at 17th Party Congress [Электронный ресурс] //Официальный сайт Агентства Синьхуа. — Режим доступа: http://news.xinhuanet.com/english/2007-10/24/content_6938749.htm

МАЗМҰНЫ

Айсаева Н.Б. МИНДІК ҚЫТАЙ ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕМЛЕКЕТТЕРІНІҢ ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ҚАТЫНАСТАРЫ.....	8
Айсаева Н.Б. ГУМАНИТАРЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ САЛАСЫНДАҒЫ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ ДИАЛОГТЫҢ РӨЛІ МЕН ОРНЫ.....	15
Арапов Ж.М. ҚАЗАҚ ЭТНОСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ ЖАЛАЙЫР ТАЙПАСЫНЫҢ ОРНЫ.....	19
Атығаев Н.Ә. ШЕТЕЛДІК БИЛЕУШІЛЕР САРАЙЛАРЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ӘЙЕЛДЕРІ (XV–XVII ғғ.).....	25
Аубакирова Ж.С. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕРІ: ТҮУ МЕН ӨЛІМНІҢ ӨңІРЛІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	38
Ахметжанова А.Т., Сарыбаев М.С. ҚАЗАҚСТАН ТӘУЕЛСІЗДІГІ КЕЗЕҢІНДЕ АХМЕТ БАЙТҮРСЫНОВ ПЕН ОНЫҢ ПІКІРЛЕСТЕРІНІҢ МҰРАСЫН ЗЕРТТЕУ.....	46
Әбжанов Х. ДЕМОКРАТИЯ ЖӘНЕ «МӘңГІЛІК ЕЛДІң» КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ МҰРАТЫ.....	54
Байдалы Р.Ж., Бекмағамбетова М.Ж. АЙДАРХАН ТҮРЛЫБАЕВ - АЛАШ ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ САЯСИ КӨШБАСШЫСЫ.....	58
Бегалиева А.К., Амирханов М.Б., Ахметжанов Д.Г. КЕҢЕС ОДАҒЫНЫҢ XX ғ. 20-ШЫ ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ САЯСАТЫ.....	67
Боташ С. XVII-XVIII ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙДІҢ САУДА БАЙЛАНЫСТАРЫНЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	72
Еркенова Ә.Қ. ҚАЗАҚСТАНДА МҰРАҒАТ ІСІН БАСҚАРУ.....	81
Ибрагимова М.Н., Тастемирова Г.А. АБД АР-РАЗЗАК САМАРКАНДИДІҢ «МАТЛА ' АС-СА ' ДАЙН ВА МАДЖМА 'АЛ-БАХРАЙНЫ» ШЫҒАРМАСЫ – ОРТАҒАСЫРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ.....	87
Исаев М.С. ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ ІЛІМІ НЕГІЗІНДЕ КӨНЕ ТҮРКІЛІК ДҮНИЕТАНЫМДАҒЫ «БИЛІКТІҢ КИЕЛІЛІГІ» ҰҒЫМЫНЫҢ ИСЛАМДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРМЕН ОРНЫҒУЫ.....	93
Искакова Ғ.З., Байдаулетова М.Д., Өскенбай М. ТҮРКІ ҚАҒАНАТТАРЫНЫҢ ЭТНО-ТАРИХИ ГЕОГРАФИЯСЫ (VI ҒАСЫРДЫҢ ОРТАСЫ – X ҒАСЫР) БОЙЫНША НЕГІЗГІ ДЕРЕКТЕР.....	98
Керімбаев Е.Ә. ҚЫТАЙДЫҢ ӘЛЕМГЕ МӘДЕНИ ЫҚПАЛДАСТЫҚ САЯСАТЫ.....	105
Қозғамбаева Г.Б. ҰЛЫ ГЕОЛОГ, ҒАЛЫМ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	111
Қозғамбаева Г.Б. ҚАЗАҚТАН ШЫҚҚАН ТҰңҒЫШ ЕЛШІ - Н.ТӨРЕҚҰЛОВТЫҢ ҚОҒАМДЫҚ ҚЫЗМЕТІ МЕН ӨМІРІ.....	116
Қозғамбаева Г.Б. ҚАЗАҚСТАН МЕН РЕСЕЙДІҢ МӘДЕНИЕТ, ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМ САЛАСЫНДАҒЫ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	122
Қозыбақова Ф.А. ҚАЗАҚСТАНДА АСТЫҚ ДАЙЫНДАУ НАУҚАНЫ: ҚАЗАҚ ШАРУАЛАРЫН ҚУҒЫНДАУ.....	128

Мадиев Д.А.	
ҚХР-ДЫҢ СОЛТҮСТІК-БАТЫС ШЕКАРА Өңірінің Географиялық, Этникалық және Әлеуметтік Ерекшеліктеріне Талдау.....	136
Майданали З.	
ЗАМАНАУИ ТАРИХ ҒЫЛЫМЫНДАҒЫ «КӨШПЕЛІ ИМПЕРИЯ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ.....	143
Мейрманова Г.А., Сериков М.С.	
ОРБҰЛАҚ ШАЙҚАСЫНЫҢ ТАРИХЫ МЕН ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	148
Мұқаметханұлы Н., Қауымбек Қ.	
ҚР МЕН ҚХР АРАСЫНДАҒЫ МӘДЕНИ ҚАРЫМ - ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ДАМУЫ.....	154
Мұқаметханұлы Н., Ербосынов Т.А.	
ШҰЫ-НЫҢ БОЛАШАҚ КӨПЖАҚТЫ ДИПЛОМАТИЯСЫНЫҢ КЕЛЕШЕГІ.....	162
Несіпбаева Ж.Ж.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДАМУЫ ЖӘНЕ ЖАСТАР: ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	169
Нургазаева А.Б.	
ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ.....	175
Рвайдарова Г.О.	
1928-1929 ЖЫЛДАРДАҒЫ ІРІ ҚАЗАҚ БАЙЛАРЫН ТӨРКІЛЕУ МӘСЕЛЕСІНЕ ЖАҢА КӨЗҚАРАС....	179
Садыкова А.М.	
РЕСЕЙ КОММУНИСТІК (БОЛЬШЕВИКТІК) ПАРТИЯСЫНЫҢ ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТІ ҚАРАМАҒЫНДАҒЫ ДІНМЕН КҮРЕС ЖӨНІНДЕГІ КОМИССИЯСЫ ЖӘНЕ МҰСЫЛМАН МӘСЕЛЕСІ.....	185
Сандықбаева Ө.Д., Мұсағұлова А.Б.	
ИДЕОЛОГИЯЛЫҚ ЦЕНЗУРАНЫҢ 1950-60 ЖЖ. ҒЫЛЫМ МЕН МӘДЕНИЕТКЕ, ӘДЕБИЕТКЕ ТИГІЗГЕН ӘСЕРІ.....	190
Сандықбаева Ө.Д., Мұсағұлова А.Б.	
ЖАСТАР САЯСАТЫ ҰҒЫМЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ РУХАНИ ФАКТОРЛАРЫ.....	202
Сериккалиева А.Е., Амирбек А.А.	
ҚЫТАЙДЫҢ ШАНХАЙ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ҰЙЫМЫН КЕҢЕЙТУ ТУРАЛЫ КӨЗҚАРАСЫ.....	211
Тасилова Н., Сайынова Б.	
«ҚЫРҒЫЗДАРДЫҢ (ҚАЗАҚТАРДЫҢ) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫ ТАРИХЫНЫҢ ДЕРЕК КӨЗІ РЕТІНДЕ (XIX – XX ғғ. БАСЫ.).....	216
Уалтаева А.С.	
ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІНДЕГІ ҚАЗАҚ ДИАСПОРАСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ НЕГІЗДЕР.....	221
Уалтаева А.С.	
ҚАЗАҚТАРДЫҢ ҮШІНШІ ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ҚҰРЫЛТАЙЫ.....	227
Уалтаева А.С.	
ҚАЗАҚСТАРДЫҢ БІРІНШІ ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ҚҰРЫЛТАЙЫ: ТАРИХЫ МЕН ЖАЛҒАСУЫ.....	232

СОДЕРЖАНИЕ

Айсаева Н.Б. ДИПЛОМАТИЧЕСКИЕ СВЯЗИ МИНСКОГО КИТАЯ С ГОСУДАРСТВАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	8
Айсаева Н.Б. РОЛЬ И МЕСТО МЕЖКУЛЬТУРНОГО ДИАЛОГА В СФЕРЕ ГУМАНИТАРНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА.....	15
Арапов Ж.М. МЕСТО ПЛЕМЕНИ ЖАЛАИР В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКОГО ЭТНОСА.....	19
Атыгаев Н.А. КАЗАХСКИЕ ЖЕНЩИНЫ ПРИ ДВОРАХ ИНОСТРАННЫХ ПРАВИТЕЛЕЙ (XV–XVII ВВ.).....	25
Аубакирова Ж.С. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ КАЗАХСТАНА: РЕГИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РОЖДАЕМОСТИ И СМЕРТНОСТИ.....	38
Ахметжанова А.Т., Сарыбаев М.С. ИЗУЧЕНИЕ НАСЛЕДИЯ АХМЕТА БАЙТУРСЫНОВА И ЕГО ЕДИНОМЫШЛЕННИКОВ В ПЕРИОД НЕЗАВИСИМОСТИ КАЗАХСТАНА.....	46
Абжанов Х. ДЕМОКРАТИЯ И КОНСТИТУЦИОННАЯ ЦЕЛЬ «МӘНГІЛІК ЕЛ».....	54
Байдалы Р.Ж., Бекмагамбетова М.Ж. АЙДАРХАН ТУРЛЫБАЕВ – ПОЛИТИЧЕСКИЙ ЛИДЕР АЛАШСКОГО ДВИЖЕНИЯ.....	58
Бегалиева А.К., Амирханов М.Б., Ахметжанов Д.Г. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА СССР В 20-Х ГОДАХ XX ВЕКА.....	67
Боташ С. ПРОБЛЕМЫ ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И РОССИЕЙ В XVII-XVIII ВВ.....	72
Еркенова А.К. УПРАВЛЕНИЕ АРХИВНЫМ ДЕЛОМ В КАЗАХСТАНЕ.....	81
Ибрагимов М.Н., Тастемирова Г.А. СОЧИНЕНИЕ АБД АР-РАЗЗАК САМАРКАНДИ «МАТЛА ' АС-СА ' ДАЙН ВА МАДЖМА 'АЛ-БАХРАЙН».....	87
Исаев М.С. ЗАКРЕПЛЕНИЕ ПОНЯТИЯ «СВЯТОСТЬ ВЛАСТИ» В ДРЕВНЕТЮРКСКОМ МИРОВОЗЗРЕНИИ ИСЛАМСКИМИ ЦЕННОСТЯМИ НА ОСНОВЕ УЧЕНИЯ ХОДЖИ АХМЕДА ЯСАВИ.....	93
Искакова Г.З., Байдаулетова М.Д., Ускенбай М. ОСНОВНЫЕ ДАННЫЕ ПО ЭТНОИСТОРИЧЕСКОЙ ГЕОГРАФИИ ТЮРКСКИХ КАГАНАТОВ (СЕРЕДИНА VI - X ВВ.).....	98
Керимбаев Е.А. ПОЛИТИКА КИТАЯ ПО ИНТЕГРИРОВАНИЮ В МИРОВОЕ КУЛЬТУРНОЕ ПРОСТРАНСТВО.....	105
Козгамбаева Г.Б. ВЫДАЮЩИЙСЯ ГЕОЛОГ И УЧЕНЫЙ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	111
Козгамбаева Г.Б. ОБЩЕСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ЖИЗНЬ ПЕРВОГО КАЗАХСТАНСКОГО ПОСЛА - Н. ТОРЕКУЛОВА.....	116
Козгамбаева Г.Б. КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО В СФЕРЕ КУЛЬТУРЫ.....	122
Козыбакова Ф.А. КАМПАНИЯ ПО ЗАГОТОВКЕ КОРМОВ В КАЗАХСТАНЕ: РЕПРЕССИЯ КАЗАХСКИХ КРЕСТЬЯН.....	128

Мадиев Д.А. АНАЛИЗ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ, ЭТНИЧЕСКИХ И СОЦИАЛЬНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ СЕВЕРО-ЗАПАДНОГО ПРИГРАНИЧНОГО РАЙОНА КНР.....	136
Майданали З. КОНЦЕПТ «КОЧЕВАЯ ИМПЕРИЯ» В СОВРЕМЕННОЙ ИСТОРИИ.....	143
Мейрманова Г.А., Сериков М.С. ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОЕ ЗНАЧЕНИЕ ОРБУЛАКСКОЙ БИТВЫ.....	148
Мукаметхакнулы Н., Кауымбек К. РАЗВИТИЕ КУЛЬТУРНЫХ ВЗАИМОТНОШЕНИИ РК И КНР.....	154
Мукаметхакнулы Н., Ербосынов Т.А. ПЕРСПЕКТИВЫ БУДУЩЕЙ МНОГОСТОРОННЕЙ ДИПЛОМАТИИ ШОС.....	162
Несипбаева Ж.Ж. СТРАТЕГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ КАЗАХСТАНА И МОЛОДЕЖЬ: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ОБРАЗОВАНИЯ.....	169
Нургазаева А.Б. ЗНАЧЕНИЕ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.....	175
Рвайдарова Г.О. СОВРЕМЕННЫЕ ВЗГЛЯДЫ НА ПРОБЛЕМЫ КОНФИСКАЦИИ ИМУЩЕСТВА КРУПНЫХ БАЕВ В 1928-1929 ГОДАХ.....	179
Садыкова А.М. КОМИССИЯ ПО БОРЬБЕ С РЕЛИГИЕЙ ПРИ ЦК КОММУНИСТИЧЕСКОЙ (БОЛЬШЕВИСТСКОЙ) ПАРТИИ РОССИИ И МУСУЛЬМАНСКИЙ ВОПРОС.....	185
Сандыкбаева У.Д., Мусагулова А.Б. ВЛИЯНИЕ ИДЕОЛОГИЧЕСКОЙ ЦЕНЗУРЫ 50-60-х гг. НА НАУКУ, КУЛЬТУРУ И ЛИТЕРАТУРУ.....	190
Сандыкбаева У.Д., Мусагулова А.Б. СТАНОВЛЕНИЕ ПОНЯТИЙ И ДУХОВНОГО ФАКТОРА ПОЛИТИКИ МОЛОДЕЖИ.....	202
Сериккалиева А.Е., Амирбек А.А. КИТАЙСКОЕ ВИДЕНИЕ РАСШИРЕНИЯ ШАНХАЙСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ СОТРУДНИЧЕСТВА...211	
Тасилова Н., Сайынова Б. «МКЗ» КАК ИСТОЧНИКА ПО ИСТОРИИ КАЗАХСКОГО ОБЩЕСТВА (XIX – НАЧАЛА XX ВВ.).....	216
Уалтаева А.С. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ КАЗАХСКОЙ ДИАСПОРЫ В СТРАНАХ СНГ.....	221
Уалтаева А.С. ТРЕТИЙ ВСЕМИРНЫЙ КУРУЛТАЙ КАЗАХОВ.....	227
Уалтаева А.С. ПЕРВЫЙ ВСЕМИРНЫЙ КУРУЛТАЙ КАЗАХОВ: ИСТОРИЯ И ПРОДОЛЖЕНИЕ.....	232

CONTENTS

Aisayeva N.B. DIPLOMATIC RELATIONS OF MING CHINA WITH CENTRAL ASIAN STATES.....	8
Aisayeva N.B. THE ROLE AND PLACE OF INTERCULTURAL DIALOGUE IN THE FIELD OF HUMANITARIAN COOPERATION.....	15
Arapov Zh.M. PLACE OF THE ZHALAIR TRIBE IN THE FORMATION OF THE KAZAKH ETHNOS.....	19
Atygayev N.A. KAZAKH WOMEN AT THE COURTS OF FOREIGN RULERS (XV-XVII CENTURY).....	25
Aubakirova Zh.S. DEMOGRAPHIC TRENDS IN KAZAKHSTAN: REGIONAL PECULIARITIES OF FERTILITY AND MORTALITY.....	38
Ahmetzhanova A.T., Sarybayev M.S. THE STUDY OF HERITAGE AHMET BAITURSYNOV AND HIS ADHERENTS IN THE PERIOD OF INDEPENDENCE OF KAZAKHSTAN.....	46
Abzhanov Kh. DEMOCRACY AND THE CONSTITUTIONAL PURPOSE OF THE 'MANGILIK EL'	54
Baidaly R.Zh., Bekmagambetova M.Zh. AIDARKHAN TURLYBAYEV IS A POLITICAL LEADER OF THE ALASH MOVEMENT.....	58
Begalieva A.K., Amirkhanov M.B., Akhmetzhanov D.G. SOCIO-ECONOMIC POLICY OF THE USSR IN THE 20S OF THE TWENTIETH CENTURY.....	67
Botash S. THE PROBLEMS OF TRADE RELATIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND RUSSIA IN THE XVII-XVIII CENTURIES.....	72
Erkenova A.K. MANAGEMENT OF ARCHIVAL BUSINESS IN KAZAKHSTAN.....	81
Ibragimova M.N., Tastemirova G.A. THE COMPOSITION ABD AR-RAZZAK SAMARKANDI "MATLA 'EXPERT-SA' DINE BA MAJMA 'IS SCARLET-BAKHRAYN".....	87
Isaev M.S. ESTABLISHMENT OF THE CONCEPT OF "HOLINESS OF POWER" IN THE ANCIENT TURKIC WORLDVIEW WITH ISLAMIC VALUES BASED ON THE TEACHINGS OF KHOJA AHMED YASAWI.....	93
Iskakova G.Z., Baidauletova M.D., Uskenbay M. BASIC DATA ON THE ETHNO-HISTORICAL GEOGRAPHY OF THE TURKIC KAGANATES (MID VI-X CENTURIES).....	98
Kerimbev Y.A. CHINA'S POLICY OF INTEGRATION INTO THE GLOBAL CULTURAL SPACE.....	105
Kozgambaeva G.B. OUSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAIEVICH SATBAYEV.....	111
Kozgambaeva G.B. PUBLIC ACTIVITY AND LIFE OF THE FIRST KAZAKH AMBASSADOR - N. TUREKULOV.....	116
Kozgambaeva G.B. KAZAKHSTAN-RUSSIAN COLLABORATION IN THE FIELD OF CULTURE.....	122
Kozybakova F.A. CAMPAIGN ON THE PURVEYANCE OF FORAGE IN KAZAKHSTAN: REPRESSION OF KAZAKH PEASANTS.....	128

Madiev D.A. ANALYSIS OF GEOGRAPHICAL, ETHNIC AND SOCIAL FEATURES OF NORTH-WEST BORDER REGION OF CHINA.....	136
Maydanali Z. THE CONCEPT OF "NOMADIC EMPIRE" IN MODERN HISTORY.....	143
Meirmanova G.A., Serikov M.S. HISTORY AND MODERN SIGNIFICANCE OF THE BATTLE OF ORBULAK.....	148
Mukamethanuly N., Kaumbek K. THE DEVELOPMENT OF CULTURAL RELATIONSHIP BETWEEN KAZAKHSTAN AND PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA.....	154
Mukamethanuly N., Yerbossinov T.A. PROSPECTS OF NEW MULTILITERAL DIPLOMACY OF THE SCO.....	162
Nesipbaeva Zh.Zh. STRATEGIC DEVELOPMENT OF KAZAKHSTAN AND YOUNG PEOPLE : MODERN TENDENCIES AND PROSPECTS OF EDUCATION.....	169
Nurtazaeva A.B. THE VALUE OF EDUCATIONAL WORK IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	175
Rvaydarova G.O. THE NEW VIEW PROBLEMS OF PROPEVTY CONFISCATION OF BAYS IN 1928-1929 YEARS.....	179
Sadykova A.M. COMMISSION ON THE FIGHT AGAINST RELIGION AND THE MUSLIM QUESTION UNDER THE CENTRAL COMMITTEE OF THE COMMUNIST (BOLSHEVIK) PARTY OF RUSSIA.....	185
Sandykbaeva U.D., Mussagulova A.B. THE INFLUENCE OF IDEOLOGICAL CENSORSHIP OF 50-60IES ON SCIENCE, CULTURE AND LITERATURE.....	190
Sandykbaeva U.D., Mussagulova A.B. FORMATION OF CONCEPTS AND SPIRITUAL FACTOR OF THE YOUTH POLICY.....	202
Serikkaliyeva A.E., Aidarbek A.A. CHINESE VIEW ON THE EXPANSION OF THE SHANGHAI COOPERATION ORGANIZATION.....	211
Tasylova N., Saynova B. "MKZ" AS SOURCE ON HISTORY OF THE KAZAKH SOCIETY (THE END OF XIX– THE BEGINNING OF THE XX CENTURIES).....	216
Ualtayeva A.S. FEATURES OF THE KAZAKH DIASPORA FORMATION IN THE CIS COUNTRIES.....	221
Ualtayeva A.S. THE THIRD WORLD KURULTAI OF KAZAKHS.....	227
Ualtayeva A.S. THE FIRST WORLD KURULTAI OF KAZAKHS: HISTORY AND CONTINUATION.....	232

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы
2017. 1(9)

Бас редактор: Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген: Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.03.2017.

Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:

050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй

ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.

Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:

050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй